

ISPOVIJED PREŽIVJELIH SVJEDOKA APOKALIPSE GRADA VUKOVARA

Organizacija žena HSS-a u obilasku grada Heroja

Županijska organizacija žena HSS-a Hrvatsko srce Brodsko-posavske županije je u nedjelju 29. svibnja posjetila grad Vukovar - simbol stradanja od zavojevača, vojnika tzv. Jugoslavenske narodne armije i srpskih četnika .

O ratnim zbivanjima 1991 godine, zatim o stradanju Vukovarskih branitelja i brojnih Vukovaraca u ponoru neshvatljivog osvajalačkog ubilaštva, odvođenje u logore, te izгона preostalih iz njihovih domova u bezbrojna, a njima nepoznata, mjesta širom Hrvatske svjedočili su im preživjeli svjedoci. Naravno govorili su im i o stravičnom vremenu koje su proveli u zatočeništvu logora Sremska Mitrovica.

Organizacija žena obišla je prostorije ratne bolnice kroz koju ih je provela i o zbivanjima unutar bolnice u ta strašna vremena govorila Nevenka Soldo. Unatoč oznaci crvenog križa na bolnicu kaže gospođa Nevenka dnevno je padalo oko tisuću granata. Oko 20. kolovoza bolnica je bila već gotovo razrušena, stoga se prešlo u podrum i na kraju u sklonište. U najtežim danima od 20 kolovoza pa do 18. studenog svakodnevno je u ambulantu pristizalo od 20 - 80 ranjenika, kojima je ukazana najnužnija pomoć i liječenje a zatim su zbrinjavani u rezervnu bolnicu Borovo Komerca i skloništa. Naročito je bilo teško posljednja dva tjedna kada je bilo onemogućeno komuniciranje s rezervnom bolnicom u Borovo Komercu i skloništima. Praktično svi koji su došli u bolnicu tu su morali i ostati tako da je prije pada Vukovara bilo preko 450 ranjenika i preko 300 medicinskog osoblja i članova njihove obitelji. U vrlo teškim uvjetima dočekan je pad Vukovara. Nažalost veliki broj ranjenika i medicinskog osoblja odvedeno je na Ovčaru.

U podrumskim prostorijama Vukovarske bolnice vjerno je rekonstruiran život nekoliko stotina ranjenika i bolničkog osoblja tijekom višemjesečne opsade grada (25. kolovoza – 18. studenog 1991.).

Prostor atomskog skloništa, u ratu najsigurnijeg dijela bolnice, prezentiran je izgledom i funkcijom iz vremena bitke za Vukovar. Na krevetima su stilizirani likovi pacijenata kao nijemi svjedoci tragedije. Prikazani su različiti prostori improvizirane bolnice: šok-soba, soba za roditelje, trudnice, novorođenčad, ranjenike, prostori za medicinsko osoblje, ljekarna, kuhinja i servisne prostorije - mjesta gdje je započinjao i završavao život.

U središtu atomskog skloništa nalazi se posebna soba boli i duboke meditacije, poticajna da se nikada ne zaboravi patnja i očaj ljudi koji su u studenom 1991. iz ove bolnice zazivali i vapili u pomoć. Soba je obložena i osvijetljena tako da bol, patnja i očaj izviru iz zidova prošlosti i uprisutnjuju se u tugu sadašnjosti i traju... – traju sve do danas. U toj sobi organizacija žena zapalila je svijeću i svoju molitvu uputila Svevišnjem da se takvo zlo više nikada i nigdje ne ponovi.

U Franjevačkom samostanu dočeka ih je pater Gordan koji je govorio o oružanim napadima, stradanjima vukovaraca pa i napadu i uništenju franjevačkog samostana. Unatoč planu srpskog agresora i upotrebe teško naoružanih snaga koje su napadale s ciljem da zauzmu istočnu Slavoniju kako bi dalje napredovali na zapad ka Zagrebu. Unatoč malobrojnosti i slabom naoružanju vukovarski branitelji su bili daleko bolje motivirani od njihovih protivnika, uspjeli su ih zaustaviti u njihovom naumu Velike Srbije. Nakon kratkog filma kronologije zbivanja svi zajedno uputili su se na svetu misu koja je služena u crkvi Sv. Filipa i Jakova. Nakon svete mise gospodine Martin Nedić proveo ih je ulicama Mitnice gdje im je pokazivao punktove s kojih su branili svoje domove i proživljavali teške dane gubeći svoje članove obitelji, svoje prijatelje i suborce. Obišli su hangare gdje su dovoženi ranjenici iz bolnice, zarobljeni civili koje je domaće srpsko stanovništvo potpomognuto četničkom paravojskom mučki premlaćivalo i ubijalo.

Također su posjetili spomen obilježje, gdje su svoje živote položili u obrani Vukovara trojice policajaca Brodske specijalne policije: Željko Kucjenić, Goran Adrić i Ratko Brico te im odali počast.

Na memorijalnom groblju žrtava iz Domovinskog rata položili su vijenac, zapalili svijeću te se pomolili za sve poginule u obrani Vukovara. Slika 938 bijelih križeva od kojih svaki simbolizira jednu žrtvu ekshumiranu iz masovne grobnice ostati će im duboko urezana u njihovo sjećanje na ovaj dan posjeta.

U Spomen domu Ovčara, u bivšem hangaru mehaničarske radionice za popravak teških poljoprivrednih strojeva gdje su ubijeni ranjenici i medicinsko osoblje iz vukovarske bolnice, njih 263-troje, voditelj Spomen doma Ovčara, sudionik obrane Vukovara i jedan od preživjelih logoraša govorio je da su razulareni pijani, uniformirani pripadnici Jugoslavenske narodne armije, domaći srbi i paravojne četničke skupine, pod zapovjedništvom oficira JNA premlaćivali vukovarske zatočenike palicama za bejzbol, motkama, lancima, kundacima i drugim predmetima. Zlostavljanju su podlegla četiri zatočenika u samom skladištu, a ostali zatočenici koji su tu proveli svoje posljednje sate života i ostavili svoje nedosanjane snove, domaći srbi su u traktorima, skupine od 10 - 20 osoba odvozili do jaruge, udaljene otprilike oko 900 metara od puta Ovčare-Grabovo. Tu su ih ubijali i bacili u masovnu grobnicu. Najmlađa ubijena osoba imala je 16 godina a najstarija 74 godine, te jedna žena u šestom mjesecu trudnoće.

Hangar je služio kao tranzitni logor kroz koji je prošlo oko dvije i pol tisuće Vukovaraca. Spomen dom je otvoren u spomen na ubijene žrtve a simbolizira jednu spiralu smrti čija imena i prezimena spiralno ulaze u dubinu gdje vječno gori svijeća za povratak njihovih duša u neki bolji život. Na stropu iznad spirale smrti nalazi se 261 ledioza u obliku sunca što označava toplinu koju su oni ovim generacijama ostavili u nasljeđe.

Krov i ulazna vrata jedini su ostali identični iz onog strašnog vremena. Vrata su namjerno zaglavljena da se više nikada ne mogu zatvoriti da se zlo koje se ovdje dogodilo više nikada ne ponovi kaže gospodin Goran. Članovi HSS-a su se poklonili i odali počast svim poginulim u tom stravičnom činu mržnje, nehumanosti i najnižih ljudskih strasti prokazani od svoji sumješšana. Potom su na spomen obilježju kod masovne grobnice gdje su pokopani položili vijenac, zapalili svijeću i pomolili se za sve poginule.

U nastavku otišli su na zajednički ručak u restoran Brod na Dunavu, a nakon ručka susreli su se sa članovima HSS-a Vukovarsko srijemske županije, saborskim zastupnikom i predsjednikom ŽO HSS-a Zdravkom Kelić, Vericom Lazar, predsjednicom županijske organizacije žena te Mladenom Mohorko, predsjednikom gradske organizacije HSS-a Vukovar. Nakon kratkog druženja s članovima Vukovarsko-srijemskih HSS-ovcima, Brodsko-posavski HSS-ovci nastavili su put Aljmaša, mjestašca nedaleko od ušća drave u Dunav, gdje su obišli Aljmašku kalvariju-Križni put, zatim su pješice otišli u udolinu udaljenu od Svetišta oko kilometar puta. Tamo je, uz izvor vode, Gospi podignuta kapelica. Uokolo su posađene lipe pa je mjesto prozvano „Gospa pod lipom“. U povratku otišli su u Crkvu-svetište Gospe od Utočišta na molitvi uz pjevanje svetih pjesama. U 19,00 sati krenuli su puni dojmova svojim kućama. (A. Stjepić)